

RECENSIE

Met kleren aan meer zeggingskracht

DANS

Festival Juldans
Diverse voorstellingen
★★★★★

Naakt, naakt en nog eens naakt. Het lichaam, puur, sensueel, aandoenlijk, irritant of provocatief - en heel erg bloot - in de spotlights gezet: dat bleek een rode draad in Juldans, het internationale festival voor hedendaagse (theater)dans in Amsterdam. Het naakte lichaam is voor hedendaagse makers het ultieme middel om hun artistieke punt te maken, blijkt uit deze festivaleditie.

Heel expliciet, zoals bij de Deense Mette Ingvarsen, wier twaalf dansers zich in '7 Pleasures' in het publiek van hun kleding ontdoen op zoek naar de definitie van plezier, en hoezeer ons idee daarvan is getreurd door sociale conventies. De dansers van de Amerikaanse Meg Stuart gooien in 'Unfil our hearts strop' hun lichaam zo pontificaal hunkerend en tegelijk pijnlijk broos in de strijd dat alles met betrekking tot aanraking en contact in een ander daglicht komt te staan. Met acht poedelnaakte dansessen geeft de Israëlische Keren Levi in 'The Dry Piece' commentaar op de mannelijke, in haar ogen agressieve kijk op schoonheid en pornografie.

De genitaliën, borsten en billen doen in de voorstellingen niet alleen een appel op voor de hand liggende associaties als seksualiteit en kwetsbaarheid, maar er worden dus vooral (politieke) statements mee gemaakt. De mens als product van zijn sociale context, worstelend om verbinding te maken. Het naakte lichaam is soms letterlijk 'het onbescheven blad', maar vaker een uitdrukking van eigenheid.

Het mooit komt dat tot uiting in de voorstelling 'Protagonist' van de Zweedse choreograaf J effa van Dinther. Een sombere, in halfduister gedanst choreografie over het ontstaan van gemeenschappen. Er vormen zich groepjes, als neutroneën rond een kern in een keten van schokschouderende beweging en brede primatenloopies. Een veronttrustend tweede deel volgt, waarin de dansers zich ontleden en als slingerende apen op een apenrots de sociale evolutie teniet zien gedaan.

Bij Van Dinther zien we nog een tendens: dansvoorstellingen als een dynamische men-



Links: 'Monument' van Eszter Salamon. Rechts: 'We're pretty fucking far from okay' door Voetvolk. FOTO'S URSULA KAUFMANN, LUC DEPERITERE



Twaalf dansers ontdoen zich in het publiek van hun kleding, op zoek naar de definitie van plezier

serende beats, maar ook een choreografisch sterk en bij vlagen fascinerend werk: Rizzo koppelde new wave aan discodans in een desolate trip met grimmige moerasfiguren als voorbeelden van de onvermijdelijke kater.

De beste dansstukken van dit festival waren kleiner van opzet, daardoor conceptmatig zuiverder en met meer zeggingskracht. Maar ook hier was het lichaam het puurst mogelijke medium voor het opwerpen van levensvragen - en dat zonder één kledingstuk te verliezen. Weetgaloos waren de dansers Lisbeth Gruwez en Nicolas Vladyslav van het Belgische Voetvolk in 'We're pretty fuckin' far from okay', een beklemmende twee-dans op twee stoelen in een licht verschuivend clausurofobisch decor. Ronkende, trillende en rarende lijven in een fysiek rijkgeschakeerde krachttoer rond het thema angst en paniek. Prachtig hoe zo'n ongrijpbaar (en actueel) gevoel zo in-voelbaar wordt gemaakt.

Ook 'Tordire' van de Algerijns-Franse Rachid Ouramdane maakt indruk door 'het kleine': in zijn geval de focus op persoonlijke geschiedenis van zijn twee danseressen, Annie Hanner, met een amprohese: vrij en los bewegend, aginst all odds. En Lora Juodkate, zich dwangmatig voortbewegend in cirkels, iets wat ze al van jongs af aan doet om rust in haar hoofd te krijgen. Die twee bewegingskwaliteiten, totaal verschillend, raken elkaar in hoe beweging een persoon kan definiëren. Niet in beperking maar in kracht. Dat is nog eens een statement in dans.

Sander Hiskemuller

geling van heel persoonlijke, onconventionele dans, electrobeats en dissociatieve belichting. Exemplarisch werk voor de nieuwe generatie dansmakers die is opgegroeid met en/of in de clubscene: de enige echt 'democratische gemeenschap' waarin intellectueel, loodgieter, jonge moeder en kunstenaar, in dans en mu-

ziek, met en door elkaar, hun identiteit ontdekken.

De Franse Christian Rizzo wijfde er zelfs zijn 'Syntrone Jan' aan, gebaseerd op zijn eerste clubervaring en als openingsvoorstelling van Juldans op de rol gezet. Wel wat duister en monotoon, deze festivalopening op dof pul-